

Slovenski škofje pozivajo na volitve

Slovenski škofje v predvolilnem času pozivajo vse vernike in tudi tiste, ki v veri vidijo vrednoto, da se udeležijo parlamentarnih volitev in preudarno izvolijo oblast, ki bo sposobna pospeševati gospodarski napredek, hkrati pa bo imela tudi posluš za pravičnost in solidarnost med ljudmi. Pri izbiranju poslancev pa je treba pomisliti tudi na eno pomembnih nalog prihodnjega državnega zbora, to je približevanje in vstop Slovenije v Evropsko unijo, zato je potrebno izvoliti tiste, ki bodo odločno zagovarjali interese države in obranili duhovno in kulturno istovetnost slovenskega naroda, je zapisano v izjavi slovenskih škofov ob volitvah 2000.

Za prihodnost slovenskega naroda je bistvenega pomena tudi zaščita družine, vzgoja in ustrezno izobraževanje mladih, spoštovanje človekovega življenja, razcvet slovenske kulture in utrjevanje narodne zavesti, pospeševanje duhovnih vrednot in skrb za zdravo okolje, menijo škofje. Zato je prav, da se na volitvah voli tiste, ki imajo čut za potrebe družin, posebno mladih, tiste, ki jih skrbi usoda brezposelnih, ostarelih in invalidov ter tiste, ki bodo omogočali primerno moralno vzgojo otrok in mladine. Po njihovem mnenju samo tisti, ki

je pripravljen na pravo mesto postaviti skupno blaginjo državljanov zasluži, da je izvoljen za poslanca. Na osnovi dosedanjega dela poslancev in vlade pa se da zlahka ugotoviti, kateri ljudje si zares zaslužijo zaupanje.

Volitve so hkrati izziv za državljansko in krščansko zavest, z udeležbo pa ljudje pokažejo, da so sestavni del te države in da jim ni vseeno, kaj se med njimi dogaja. „Kajti ta država je naša, stvar nas vseh, zato se hočemo v njeno dogajanje vključevati kot odgovorni državljani, ki se zavedajo svojih pravic in dolžnosti,“ je zapisano v izjavi. Volitve so edinstven trenutek enakopravnosti vseh državljanov, glas slehernega pa je enako pomemben in enako potreben. Zato te državljanske dolžnosti ne smemo lahkomišelnost opustiti, saj bi to lahko imelo negativne posledice. Nobeno razočaranje ne more opravičiti izostanka od volitev, ampak prav nasprotno, saj lahko samo z udeležbo na volitvah odpravimo to, kar nas je v preteklosti razočaralo.

Udeležba na volitvah je prvenstveno demokratično sredstvo, da izboljšamo stanje v državi. Če pa se volitev ne udeležimo, si sami jemljemo možnost, da bi vplivali na to, kar se dogaja med nami.

Peterle debatira z Ruplom

Zunanji minister Peterle se je na omizju mariborskega dnevnika Večer soočil s prejšnjim zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom in drugimi.

Minister Peterle je jasno in odločno dejal, da je bila Jugoslavija na podlagi Avnoja del nedemokratske, totalitarne Evrope, zato nam nepotrebno problematiziranje Avnoja ne prinaša koristi, temveč nam škodi. V zvezi s pismom predsednika Kučana premieru Bajuku glede temeljev slovenske državnosti je zunanji minister povedal, da v Avstriji tega vprašanja niso zastavili tako, kot je to storil naš predsednik. Tudi v uradnih avstrijskih stališčih denacionaliza-

cije ne povezujejo z vstopanjem Slovenije v EU. „Gospod predsednik pač predstavlja vrh starih političnih sil, ki za svoje legitimiranje tudi v demokratičnih časih potrebuje celoto Avnoja,“ je menil Peterle.

Rupel pa je ob tem zatrdil, da je zgodba z Avnojem zelo pomembna, in dodal, da sedanja vlada na določene puščice iz Avstrije ni bila dobro pripravljena, zato je hvaležen predsedniku Kučanu za odziv. Peterle pa nasprotuje dvojnemu merilu predsednika republike. Začuden je, da se ni odzval na Haiderja in na omembo Avnoja za časa ministrujanja Dimitrija Rupla, odziva pa se sedaj, ko je na oblasti druga vlada.

DEBEVEC IN ŠPIK-ČOP

Dve zlati medalji

Rajmond Debevec z zlato medaljo

Luka Špik in Iztok Čop po finalu

Poročilo glej na 5. str.

Bajuk se je pogovarjal o NATU

Predsednik slovenske vlade Andrej Bajuk je po srečanju z generalnim sekretarjem zveze NATO Georgeom Robertsonom v Bruslju potrdil zavezanost Slovenije prizadevanjem za pridobitev članstva v zavezništvu in zagotovil, da priprave v državi intenzivno potekajo. Robertson je po pogovorih izrazil zadovoljstvo s takšnim pristopom, o prihodnjem krogu širitve zavezništva ni želel govoriti.

Od premiera Bajuka, ki ga je na pogovorih spremljal obrambni minister Janez Janša, je Robertson prejel letni program Slovenije za uresničevanja akcijskega načrta za članstvo MAP kot tudi potrditev napovedi, da namerava Slovenija okrepiti svoj prispevek v mednarodnih entolah na Kosovu, konkretnije, prispevati policijski vod v

mednarodne policijske enote v pokrajini.

Kot je povedal predsednik vlade, je pri prenovi slovenskih vojaških sil, poleg krepitvi obrambnih sposobnosti, posebna pozornost namenjena prav zagotavljanju zmožnosti za sodelovanje v mednarodnih mirovnih operacijah in takšen poudarek, v delu o reformi vojske, dan tudi v letnem programu za uresničevanje načrta MAI.

Predsednik vlade je po obisku na sedežu zveze NATO nadaljeval obisk v Bruslju. Sestal se je s predsednikom Evropske komisije Romanom Prodiem, z evropskim komisarjem za širitev Guenterjem Verheugom in s komisarjem za zunanje zadeve Chrisom Pattenom in predstavnikom Evropske zveze za skupno zunanjo in varnostno politiko Javierjem Solano.

Kandidati pomladnih strank

Vollna kampanja v Sloveniji se je pričela. Že se pojavljajo plakati po cestah, propaganda pa v časopisih, po radiu in TV.

Dobili smo seznam vseh kandidatov za pomladne stranke po posameznih 88 volilnih okrožjih (dve mesti sta rezervirani za manjšine). Naj navedemo samo glavne in najbolj poznane kandidate oziroma tiste, ki so nas kdaj obiskali v Argentini

Med njimi so pri Bajukovi NSi: Andrej Bajuk, Jože Bernik, Tomaž Pavšič, Andrej Capuder, Andrej Vovko, Lidija Drobnič, Bogomir Štefanič, Igor Senčar, Janez Lampret, Alojz Peterle, Jožef Kociper.

Kandidati pri Janševi SDS so: sedanji ministri Miha Brejc, Andrej Bručan, Janez Janša, Jože Zagožen in Rudi Šeligo, ministrica za pravosodje Barbara Brezigar in

poslanka Polonca Dobrajc, Anton Jeglič, Dimitrij Kovačič, Milan Zver.

SLS+SKD je postavila naslednje kandidate: predsednik stranke Franc Zagožen, večina poslancev združene stranke, večina zdajšnjih in nekdanjih ministrov, med njimi Zvonko Ivanušič, Andrej Umek, Franci Demšar, Ciril Smrkolj, Anton Bergauer, Janko Razgoršek, pa tudi Ivan Bizjak, Ivan Oman, Janko Deželak in Peter Vencelj; Janez Podobnik, Izidor Reje, Vida Čadonič Špelič, in končno Marjan Schiffrer. Na kandidatni listi ni podpredsednika stranke Marjana Podobnika.

Najbolj nas preseneča kandidatura Marjana Schiffrerja iz Argentine in njegova kandidatura v delavskem in rudarskem okraju Hrastniku.

O Judih na Slovenskem

Ob gostujoči razstavi Vizumi za življenje je Muzej novejšje zgodovine v Ljubljani pripravil okroglo mizo, na kateri so govorili o usodi Judov med drugo svetovno vojno, antisemitizmu in njihovem položaju v Sloveniji. Antisemitizem je integralni del evropske kulture, zaradi česar diplomati, ki so med vojno pomagali Judom in med katerimi je tudi takratni slovenski policijski komisar Uroš Žuna, po vojni niso dobili priznanja, ki si ga zaslužijo, je bilo med drugim slišati na okrogli mizi.

Preganjanje Judov na Slovenskem se je začelo konec 15. oziroma v začetku 16. stoletja, ko so bili Judi izgnani s Štajerske, Kranjske, Koroške in ljubljanskega območja. Z razsvetljenstvom ter ustanovitvijo Ilirskih provinc so Judi postali polnopravni državljani, saj so Francozi razveljavili izredne zakone, ki so jim dotlej to preprečevali. Po odhodu Francozov so za Jude, ki so ostali na ozemlju današnje Slovenije, veljale nekatere omejitve, med njimi prepoved zaposlovanja v javnih službah in prepoved podjetništva. V drugi polovici 19. stoletja je postal antisemitizem sestavni del programov političnih strank, pred drugo svetovno

vojno pa se je odnos do Judov na Slovenskem zaostрил, preprečeno je bilo priseljevanje, zanje pa so veljale tudi omejitve pri vpisu v šole.

Med drugo svetovno vojno so iz Prekmurja izselili več kot 300 Judov, taborišča je preživelo le 65 Judov, od katerih pa sta se tudi zaradi kasnejše nacionalizacije njihovega premoženja kar dve tretjini izselili v ZDA ali Izrael, je povedal predstavnik judovske skupnosti iz Prekmurja.

Razpravljalci so opozorili, da se v Sloveniji pod vplivom povojnega zgodovinskega pretirano poudarja pomen oborožene boja zoper okupatorja, premalo besed pa je namenjeno ljudem, ki so bili bitko v ozadju ter v taboriščih in med katerimi so bili tudi številni Judi. V zadnjih letih so bili v Sloveniji večkrat oskrunjeni judovski spomeniki, pred kratkim so po telefonu prejeli grožnje, sovraštvo proti Judom pa na svoji spletni strani vzbujajo tudi slovenski obritoglavci. Judovska skupnost v Sloveniji šteje 100 do 150 članov, večinoma so asimilirani in poročeni s Slovenci, premorejo pa tudi rabina, ki na verske obrede v Slovenijo prihaja iz Trsta.

STRAN 3:

30. Mladinski dan na Pristavi

Zgodilo se je v Sloveniji...

SPOMINSKA PLOŠČA TRUBARJU

Ob 450-letnici izida prve slovenske knjige je Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar 22. septembra, v Rothenburgu nad Taubero in naslednji dan na poslopju nekdanje Merhartove tiskarne v Tübingenu v Nemčiji odkrilo spominski plošči Primožu Trubarju.

Ob odkritju spominskih plošč je bil dvojezični govorni in glasbeni program, na slovesnosti pa sta bila navzoča tudi visoka predstavnika Evangeličanske cerkve v Sloveniji in Nemčiji. V Derendingenu, predmestju Tübingena kjer je bil Trubar superintendent, je bila skupna dvojezična božja služba v cerkvi sv. Gala. Po odkritju spominske plošče v Tübingenu se je na osrednjem trgu predstavila Slovenija s posebno turistično ponudbo.

VSTOP SLOVENIJE V EZ VPRAŠLJIV

Nekdanji nemški kancler Helmut Kohl, ki je v času svojega 16-letnega mandata prispeval k oblikovanju Evropske zveze, je v Budimpešti opozoril, da se lahko širitev zveze zaradi velikega števila kandidatov za vstop v EZ zavleče. V pogovoru za nemško televizijo ZDF je Kohl povedal, da sam nikoli ne bi sprejel takšnega velikega paketa, saj to ni realistično.

BO ZDAJ AVSTRIJA BOLJ NAKLONJENA SLOVENIJI?

Zunanji minister Lojze Peterle je po odpravi sankcij 14 držav Evropske zveze proti Avstriji, ki so bile uvedene letos februarja zaradi vstopa svobodnjaške stran-

ke v zvezno vlado Avstrije dejal, da bi morala odprava sankcij pozitivno vplivati na odnose med državama.

"Že ob odločitvi Evropske zveze za vzpostavitev misije o pregledu sankcij so mnogi napovedovali hitro ukinitve sankcij, kar se je tudi zgodilo. Tudi glede na odmeve v New Yorku mislim, da to dejanje pomeni olajšanje tako za EZ, kot za Avstrijo in bo olajševalo odločanje na medvladni konferenci o institucionalni reformi EZ v Nici. Kar zadeva odnose med Avstrijo in Slovenijo, menim, da bi morala odprava sankcij pozitivno vplivati na vzdušje, oziroma na odnose med državama," je v kratki izjavi dejal Peterle.

KUČAN NADALJUJE Z NEZAKONITIM STANJEM

Minister za zunanje zadeve Lojze Peterle je poslal pismo predsedniku države Milanu Kučanu v zvezi z odpoklici veleposlanikov, ki jim je v skladu z Zakonom o zunanjih zadevah potekel mandat. Kučan pa teh odpoklicev ni podpisal, češ da zunanji minister za veleposlanike ni predlagal zamenjav. Peterle v pismu izraža pričakovanje, da bo predsednik države s podpisom ukazov o odpoklicu pripomogel, da se danje nezakonito stanje - ko kljub izrecni diktaciji Zakona o zunanjih zadevah nekateri izmed pogodbenih veleposlanikov ostajajo na svojih mestih - ne bo nadaljevalo.

Peterle v pismu poudarja, da ne želi in ne more dopustiti, da bi dobili vtis, da je v Sloveniji, ki se želi uveljaviti kot pravna država, mogoče nadaljevati z nezakonitim stanjem.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Položaj se zapleta. Policijski in sodni dogodki se preveč povezujejo s političnim ozadjem. Medtem pa je zaradi različnih vzrokov ponovno začelo goreti v notranjosti. To je stvarnost zadnjih dni v Argentini.

PRIČAKOVAN SPOPAD

Afera okoli korupcije v senatu se je ta teden nadaljevala in, kot kaže, se bo vlekla še mnogo časa.

Ponovno moramo zabeležiti neaktivnost sodnika Liporacija, ki je za raziskavo zadolžen. V enem tednu smo le toliko napredovali, da je sodnik „ugotovil“, da sme zasliševati senatorje in jih sklenil poklicati na zagovor.

Več novosti pa je na političnem področju. V poslanskih klubih peronizma in Povezave kar vre. Zahteve po ostavkah s strani podpredsednika Alvareza naraščajo. Narašča pa tudi odpor proti tem zahtevam.

Alvarez tu igra lastno vlogo. Potisnjen po sili razmer v drugo vrsto, si hoče pridobiti oblast in ugled z zadevo, ki mu je vedno prinašala bogate obresti: boj proti korupciji.

Že tako premelevani zadevi zakona o delavski fleksibilizaciji pa se je sedaj pridružila še druga. Senatorica Sapag, ki zastopa provinco Neuquén, je javno obtožila peronističnega senatorja province Salta (Cantarero), da ji je ponudil podkupnino v zameno za glas v zvezi z zakonom o petroleju. Vmešan je tudi še en izmed radikalnih senatorjev. Senatorica Sapag sedaj namerava tožbo vložiti tudi na sodišču, s čimer ugled senata doživlja nov udarec.

Sedaj pa je prišlo do novega pojava. Razmerje med predsednikom države in podpredsednikom je bilo vsaj javno doslej dobro. Nastopala sta soglasno. Sedaj pa je De la Rúa potrdil predsednika parlamentarnega kluba Povezave senatorja Genouda. Alvarez pa je pred tem izjavil, da dokler Genoud ne odstopi s predsedniškega mesta, on ne bo vodil zasedanj zbornice. Ta nov dejavnik pa povzroča razumljivo zaskrbljenost političnih krogov. Edino, kar še manjka, je javen spopad med obema vodjema v Povezavi združenih strank.

Zato imajo govornice o spremembi v vladi rastočo podlago. Tudi zadnji spopadi okoli afere v senatu dobivajo razlago iskanja prostorov za boljše položaje v sklopu teh sprememb. Doživljamo to, česar so se politični analisti bali od samega nastopa vlade: hud spopad med obema družabnikoma, radikalno stranko in solidarno fronto.

Končno je bil dr. Llach tisti, ki je prvi moral zapustiti svoje mesto. Vendar je najmanj kriv krize v vladi in dejansko eden redkih, ki je imel jasen pogled na probleme in tudi jasno zastavljene cilje. Če jih ni mogel izvesti, gre pripisati tako pomanjkanju fondov kot stalni opoziciji levčarskih krogov v vzgojnih sindikatih. Tako je Llach postal grešni (ali spravni) kozel, na katerega

janov, pa se je, zamejec, odločil za slovensčino, za dva milijona Slovencev. To je sedanost.

Sedanost so naše slovenske sobotne šole, naši malčki, ki čebļajo po slovensko, naša mladina, ki ji pogovorni jezik hitro zaide v španščino. Sedanost so naši skupni Domovi, naša kulturna dejavnost, naši pevski zbori, naš tisk...

A bodočnost? Podobno kot Slomšek je napisal Janez Gradišnik: „Vsak rod je odgovoren za jezik; to, kar je prevzel od prednikov, mora izročiti vsaj nepokvarjeno potomcem.“ Tudi mi imamo to dolžnost.

„Bo še živela naša tu beseda?”

„Bo še med brati sladkomila vez?”

„Srce vprašuje, trepeti in gleda...”

Sejmo med naše mlade seme slovenske besede, sejmo in ne glejmo na sad. Bog bo dal svoj blagoslov.

so naložili vse grehe države in ga pognali v puščavo.

GNULO JABOLKO

Dobro vemo, da korupcija ni last samo parlamentarne skupnosti. Razpasena je v vladnih krogih, privatnih ustanovah, celo velikih podjetjih. Te dni pa je prišla ponovno na površje že znana korupcija v varnostnih organih.

Prava strela je padla med javnost, ko se je razvedelo, da so iz samega centralnega poslopja Zvezne policije ušli trije zaporniki: en član znane argentinske tolpe (banda del Gordo Valor) in dva paragvajska državljana, obtožena sodelovanja pri uboju tamošnjega podpredsednika, ki bi jih morali te dni poslati v Paragvaj. Pobeg je bil prava detektivska poslastica. Vsi trije so izginili iz poslopja, ne da bi prišlo do streljanja in ne da bi filmske kamere posnele dogodke. Odšli so skozi glavna vrata in nihče jih ni ustavil, nihče vprašal, kdo so in kam gredo. Upoštevajmo, da govorimo o domnevno najbolj varovanem poslopju v državi, iz katerega v 112 letih obstoja ni doslej še nihče ušel.

Jasno je, da so mediji takoj začeli govoriti o podkupnini. To je tudi teorija policijskega vodstva, ki je takoj spravilo v arest vse prizadete člane teh odstavilo dva komisarja, zadolžena za varnost poslopja. To je tudi mnenje sodnika, ki ima na skrbi preiskavo dogodka. Sedaj se debatira le o tem, kako visoka naj bi bila podkupnina.

Da pa ne bomo preveč razočarani nad to argentinsko stvarnostjo, le priznajmo, da se to dogaja povsod po svetu, le da tukaj pride na dan z večjo svobodo. Korupcija ni tuja niti naši rodni Sloveniji. Ob priložnosti „uskoka“ Pucka leta 1996 je bilo dovolj govora o tem. Tudi zadnje zadržanje raznih poslancev zbujalo umestno vprašanje, kaj ali koliko so jim ponudili. Kot trdi španski pregovor, povsod se kuha bob („En todas partes se cuecen habas“).

NOTRANJOST GORI

Dva primera izgredov v notranjosti smo doživeli pretekli teden. Eden v Jujuyu, kjer so državni uradniki ponovno protestirali por vodstvom že zloglasnega Santillána („El Perro Santillán“). Temu ne bi posvetili več pozornosti, ker je že običajen protest zaradi socialnega položaja. Teh je bilo in še bo širom države.

Drug, bolj zanimiv, pa je primer San Luisa. Tam guverner Rodríguez Saa skuša razdeliti prestolnico na štiri samostojne občine. To je povzročilo silen odpor in izgred s številnimi ranjenimi in nejasno bodočnostjo.

Zakaj je primer zanimiv in važen? Zakaj protesti? Kot še v nekaterih drugih primerih (Formosa, Tucumán) se dogaja, da dolgoletni fevdalni sistem kaudizizma prehaja v zaton. Provincijska prestolnica je v rokah opozicije in opozicionalni župan pridobiva na politični moči. Razkosati občino bi pomnilo poizkus odrezati mu noge.

Vendar je tu treba pripisati še dodatni dejavnik. Rodríguez Saa je imel vedno podporo Cerkev. Celo ko je pred leti zašel v afero okoli ugrabitve v nekem hotelu slabe slave, ga je krajevna hierarhija podpirala. Sedaj pa se je škof postavil na stran opozicije, s čemer postaj položaj guvernerja vedno bolj kočljiv.

Reakcija provincijske vlade, ki je na manifestante poslala oddelke policije, ki niso nastopali ravno z zametnimi rokavicami, je dosegla obraten učinek. Sedaj je provincijska poslanska zbornica zamrznila zadevni zakon, dokler ne bo izveden referendum, ki ga je sklical občinski svet. Ta pot pa kaže slabo za guvernerja. Časi se spreminjajo...

Slovenska beseda - beseda praznika

Konec govora prof. Metke Mizerit na obletnici Slomškovega doma

„Človeški jezik je talent, katerega nam je Gospod nebes in zemlje izročil... In vsi zaničevalci svojega poštenege jezika bodo v zunanjo temo potisnjeni.“

„Kdor svoj materni jezik zavrže ter ga pozabi in zapusti, je zmedenemu pijancu podoben, ki zlato v prah tepta in ne ve, koliko škoda si dela. Slovenski starši, ki slovensko znajo, pa svojih otrok slovenskega jezika ne učijo, so nevaležni hišniki, ki svojim otrokom drago domačo reč, slovenski jezik zapravijo, katerega so jim njihovi dedi izročili.“

In mi? Slovenska beseda je spremljala naše očete v svet, ko so pred 55. leti bežali iz domovine. Nam je dana kot dediščina v last, da jo živimo, gojimo in predajamo vsem, ki prihajajo za nami in so slovenskega rodu. To je naša pravica.

Jezik je najpristnejši in najvidnejši izraz narodne pripadnosti. Po jeziku spoznamo in čutimo, da kot bratje pripadamo veliki družini slovenskega rodu.

Slovensko besedo moramo ljubiti in častiti, se je učiti, slediti njenim zakonom, ohranjati njen čar, braniti njen obstoj. Biti moramo ponosni nanjo.

Kaj ni slovenska beseda tista, ki je skoraj edina vzdrževala čudež naše neuničljivosti skozi stoletja? Kaj ni slovenska beseda tista, ki priča, da je slovenstvo še živo med nami? Kaj je z našo besedo?

Dana sta nam bila dva talenta, dva jezika, slovensčina in španščina. Smo bogatejši kakor tisti, ki je prejel samo enega. Dr. Brumen razmišlja takole:

„Naj bo osebna kultura v neki skladni enoti, kjer ne bo nobena sestavina le služkinja, druga gospodarica; ena le Pepelčica v rodnem domu, druga pa svetska dama, primerna za vstop v široki svet.“

Oh, včasih se bojim, da je naša slovenska beseda le Pepelčica, ki ne prestopi kuhinjskega praga.

Slovenski jezik je dovolj bogat, da v njem lahko izražamo svoje misli, čustva, ljubezen, lepoto, da lahko molimo in častimo Boga. Res je, da se naš besedni zaklad vsak dan krči, da se o marsikateri stvari lažje pogovorimo v španščini. Na nas vseh je, da iščemo slovenske izraze, da se potrudimo za slovensko besedo. Mladi nas opazujejo, poslušajo, sodijo in posnemajo. Ne moremo trditi, da je slovenski jezik za nas vrednota, ki jo cenimo, če ga pačimo s tujkami.

„Česar domača hiša ne opravi, tudi šola ne izbavi,“ je napisal Slomšek. Kar dobi otrok v prvih letih življenja v svojem domu, se mu najgloblje vtisne v dušo in srce. Ljubezen in spoštovanje do slovenske besede mora otrok dihati v družini. Gojimo slovensčino v domači hiši, to je zadeva naše osebne odločitve. Ne bodimo „strune brez našega glasu“. Za slovensko besedo se je odločil Trubar, izgnanec v Nemčiji. Zanj se je odločil blaženi Anton Martin Slomšek, kljub temu, da so ga tožili; tudi Prešeren in še mnogi drugi, znani in neznan.

„To je zgodovina“, boste rekli. Alojz Rebula bi lahko pisal za 50 milijonov Itali-

Slovenci v Argentini

30. Mladinski dan na Pristavi

3. septembra 2000

Sonce prijazno sije na zeleno Pristavo. Hiša je nared in vrata na široko odprta čakajo na goste. Danes vabi moronska mladina, ko po tednih dela in pripravljanja praznuje svoj dan.

Spored nam je bil znan: dekliške tekme v odbojki in nogomet za fante, darovanje sv. maše, okusno kosilo in zaključne tekme pred kulturnim programom.

Pod ombujem je bila razširjena prijetna scena, katera je prikazovala velemesto. Kristjan Vivod je pozdravil in podal dobrodošlico vsem navzočim. Takoj nato je prišel čas za nastop.

Zgodba je enostavna. Jože in Micka Kranjc dobita prvorojenčka. Imenujeta ga „Junior“. Stari znanci in prijatelji hodijo na obisk in ugotavljajo komu je „Junior“ najbolj podoben. Ponosna starša pa že ugibata poklic svojemu novorojenčku. Oče Jože ni v dvomu, da bo postal zdravnik, kot on. Po tej izrečni misli je že skupina zdravnikov in zdravnic, oblečenih v bele halje, plesala

po odru. Imajo pa izredno smolo, med plesom eden izmed njih zboli in mora urno na operacijo. Kar s žago so urezali po bolniku in iz njega potegnili budilko, psička in celo telefon! Čuden primer!

Ko je Junior vstopil v vrtec, se je navdušil na risanje. Tudi domače stene so sijajno služile za njegov razmah! Mama Micka in sta Jože sta že v njem gledala pravega umetnika! Pozornost so zdaj prevzeli mladi slikarji, ki so se gibali ob zvokih pesmi „Pintame“. Za zaključek so izkazali svoj talent in vsak s svojim čopičem narisali na belem platnu slovenski grb.

Junior je dober učenec. Med odmorom se pogovarja s sošolci. Mudi se mu zrasti, da bi plesal slovensko folkloro, kot očka Jože. Že je tu folklorna skupina, ki zapleše v kolu ali po parih in se spretno zavrti s kozarčkom vina položenega na glavi. Otroci se tudi radi igrajo, da plešejo slovensko folkloro na Pristavi, in osem parov deklic in fantičkov se vrti ob zvokih domače glasbe.

Pesem in glasba zmeraj privlačita mlade. Zato je tudi Junior sodeloval pri zboru.

Osem pevcev v spremstvu petih violinistov in dirigenta so zapeli posebno klasično skladbo. Problem ni bil v glasovih, interpretaciji ali harmoniji. Težava je bila v tem, da se je vmešavala med klasično pesem moderna glasba. Vrstili so se „Sandro“, ritem chacarere, salsa in celo „Rodrigo“. Dirigent je postajal vsakokrat bolj nemiren in v svoji živčnosti zgubil celo čevlji.

Mladi Jožek je že športnik, posebno rad trenira na Pristavi in nastopa med Slovenci. Fantje in dekleta se urijo kot v starih časih, ko se je vršil vsakoletni lahkoatletski turnir. V navdušenju zaradi bližajočih se Olimpiad prinesejo na oder olimpijsko baklo. Kjer je ogenj, je gotovo kje blizu kakšen gasilec. Ob ritmu polke pripeljejo na oder gasilski tovornjak in iz njega iztopi, vedno pripravljeni, šest parov uniformiranih gasilcev.

Po končani srednji šoli se je mladi Jože odločil, da postane inženir. Poišče si delo kot mehanik, da pomaga svojim. V delavnici so se fantje gibali ob moderni glasbi in sproti popravljali motorje! Prijateljstvo z Mojco je zelo važno za Jožeta. Videvata se

pogosto in ob kavi se rada pogovarjata. Jože rad posluša Mojco, ko pripoveduje o svojem tajniškem delu. Devet deklet se prikaže na oder in preseneti navzoče s plesom, kjer tudi uporabljajo stole!

Tajnica je naključno opazila požar, poklicala gasilce in zaradi strahu padla v nezavest. Gasilci so poklicali zdravnike, toda rešilnemu avtu se je predrta guma. Hvala Bogu se je to zgodilo blizu delavnice in so lahko mehaniki hitro priskočili na pomoč! S prikazom je hotela biti poudarjena osnovna celica družbe: družina, vračanje na narodne korenine in različnost oseb

in osebnosti, kot so sami dejali: „Različni smo in v razliki smo si zanimiva in potrebni za druge“.

Večer je zaključil z primernim zahvalam vsem, ki so na kateri način pomagali pri pripravi izrednega programa. Iskrene čestitke in topel aplavz za tako prijeten večer!

V.G.

TONE MIZERIT

RAST XXIX

(2)

SREČANJA V LJUBLJANI

Po nekaj dneh življenja s sorodniki je prišla na vrsto Poletna šola. Seveda ni šlo le za šolske klopi in pouk. Tistih štirinajst dni se je razvijalo v znamenju srečanj. Ta so bila zelo raznovrstna, pestra, zanimiva.

Prvo je bilo srečanje z Ljubljano. Naši mladi so prvič stopili v direkten stik s slovensko prestolnico. K temu je zelo pomagal način, po katerem so bili nastanjeni: bivali so pri različnih družinah na vseh koncih mesta. V šolo so se vozili v majhnih skupinah ali posamezno z različnimi avtobusi mestne transportne mreže, opremljeni s tedensko vozno karto, ki jo je vsakemu preskrbel skrbni organizator Štefan Kržišnik od SKAMA. To jih je primoralo, da so brez običajne „varnostne mreže“ sorodnikov ali spremljevalcev doživljali slovensko družbeno vsakdanjost. V njej so se sijajno znašli.

Zelo natrpan program, ki smo ga imeli v poletni šoli, je dopolnil še naš „gostitelj“ Štefan. Vendar zaradi raznih okoliščin (vreme, zanimanje) se ni mogel razviti, kot je bilo predvideno. Zato je večkrat ostalo časa tudi za obisk (vandranje, pohajkovanje) po mestu. To je skupino zelo pritegnilo. Poslovanje, trgovine in neizbežni „cybercafe“, da niso zgubili stika s sorodniki in prijatelji v „daljni Argentini“. Pojav interneta je gotovo globoko spremenil tudi stvarnost letošnje RASTi, ki se je v tem razlikovala od

prejšnjih.

Zanimivo pa je, da ko se je bilo treba zateči na kak prigrizek ob prostem razgovoru, se je mnogokrat izkazal kot najbolj privlačen in logičen izhod ljubljanski McDonalds, „pol kvadra“ od Prešernovega spomenika. Tukaj se je pokazala moč globalizacije in privlačnost poznanega in seveda poceni izhoda.

Prešernov spomenik! To je bilo tudi svojevrstno srečanje. Večkrat so prej slišali o njem. O Prešernu smo jim tudi dovolj govorili na srednješolskem tečaju in njegove pesmi so slišali na različnih prireditvah. Tu pa jim je postal prijazen in domač. Bil je stična točka vsakič, ko so se domenili za kako srečanje in tudi kadar ni bilo domenjeno.

Na neki način je bilo srečanje tudi celotna udeležba na Poletni šoli. Razdelili so nas po skupinah po znanju oziroma po izidu vstopnega testa. Vsem je bil všeč način učenja in ponosni so bili na lastno znanje. V sklopu množice 190 udeležencev iz 31 držav smo se Argentinci izkazali kot najboljši poznavalci jezika in tudi zelo aktivni udeleženci dela po skupinah. Priznanja so redno prihajala tako s strani prof. Jane Zemljarič Miklavčič, ki je koordinirala celotno delovanje šole, kot od lektorjev, ki so vodili posamezne skupine. Če pa je bilo to prijetno našim petošolcem, je bilo v ponos tudi voditelju, kot profesorju srednješolskega tečaja in

predsedniku Zedinjene Slovenije, kajti naš učni sistem se ob tem izkazuje zelo uspešen. Dejstvo, da del tretje generacije mladih slovenskih Argentincev obvlada jezik na istem nivoju kot zamejski učitelji, je priznanje trudu in žrtvam, a tudi metodi, ki jo uporabljamo v naših šolah.

V sklopu poletne šole moramo omeniti tudi „ekskurzijo“ v Lipico, Hrastovlje in Piran. Cerkvica v Hrastovlju je res nekaj posebnega, tako po zgradbi kot po izrednih in zgodovinskih freskah. Bila je ena izmed kulturnih točk, ki je člane skupine najbolj pritegnila. Piran kot mesto ni vzbudil istega navdušenja. Pač pa je bila vsa skupina navdušena nad Jadranskim morjem. Vkrkali smo se na ladjico ter zasidrali kakih dvesto

metrov od obale ter se več ur kopali v toplem modrem morju. Mimogrede povedano: ko smo se pritožili zaradi besede „ekskurzija“ in predlagali bolj pristen slovenski „izlet“ so nam pojasnili, da sta dva različna pojma. „Izlet“ je samo za razvedrilo, „ekskurzija“ pa predpostavlja kulturno in izobraževalno primes. Še ena tujka, ki je dobila v Sloveniji dokončno domovinsko pravico.

Med srečanja v dobi poletne šole seveda spadajo tudi trije sprejemi z vodilnimi slovenskimi osebnostmi. Najprej v dvorcu z nadškofom Rodeatom. Bil je zelo prisrčno (pridružil se nam je še Marjan Loboda z ženo na obisku v Sloveniji). Druga je bil s predsednikom vlade Andrejem Bajukom v

Nad. na 6. str.

RAST XXIX na obisku pri predsedniku slovenske vlade dr. Andreju Bajuku

Rožančeva nagrada Edvardu Kovaču

V letu, ko se spominjamo desetletnice smrti slovenskega pisatelja in esejista Marjana Rožanca, bo nagrado, ki nosi njegovo ime, prejel filozof in teolog dr. **Edvard Kovač** za zbirko esejev **Oddaljena bližina** (Mladinska knjiga, 2000). Petčlanska žirija je pregledala 19 zbirk esejev, ki so izšle v minulem poldrugem letu, v ožji izbor uvrstila pet naslovov, nato pa se je odločila, da nagrado zasluži Kovačeva zbirka.

Predsednik žirije Aleš Berger je menil, da je v zadnjem obdobju izšlo sorazmerno veliko število knjig izvornih esejev, in opozoril, da zadnja bera in tudi ožji krog izbranih zbirk kažeta na širok razpon v okviru žanra esej: „Ta sega od osebnih, dnevniških zapiskov Andreja Inkreta, osebnih pričevanj Lojzeta Kovačiča, filozofskih razmišljanj Milana Komarja, osebno presvetljenih, skoraj literarnozgodovinskih esejev Aleksandra Zorna, do razmišljanj Ed-

varda Kovača.“ „Filozof in teolog Edvard Kovač z zbirko desetih 'učenih' esejev Oddaljena bližina še zdaleč ne nagovarja le sodobnega kristjana, temveč razpira razpravljalni horizont za vprašanja, ki zadevajo sam temelj krize razuma v (post)moderni dobi...“, med drugim stoji v utemeljitvi žirije. „Postmoderno dobo avtor predstavlja kot 'novo težnjo znotraj modernosti' in se pri tem kritično zoperstavlja populističnim religioznim fundamentalizmom in ciničnemu pragmatizmu, sektaštvu in novoporajajočim ideologijam, na katere ni povsem imuna tudi Katoliška cerkev.“

Edvard Kovač, rojen leta 1950 v Gornji Radgoni, je profesor za filozofijo Teološke fakultete, za sociologijo morale, socialno in časnikarsko etiko na Fakulteti družbenih ved ter za etiko na ljubljanski filozofski fakulteti. Je avtor več knjig o moralnih, družbenih in filozofskih temah.

Obisk državnega sekretarja Zorka Pelikana

Med slovenskimi skupnostmi, raztresenimi širom sveta, je naša argentinska skupnost gotovo ena izmed najbolj oddaljenih od matične domovine. Verjetno je le avstralska še bolj „Bogu za hrbtom“. Vendar se včasih čutimo nekoliko zapostavljene, ko ugotovimo, da uradni obiski iz Slovenije vedno prihajajo v Argentino potem, ko so že obiskali domala vse ostale države, vključno bolj oddaljeno Avstralijo. Tak je bil primer državne sekretarke za Slovence v zamejstvu in po svetu Mihaele Logar in tudi članov zadevne komisije DZ.

Zato smo bili prijetno presenečeni ob napovedi obiska novega državnega sekretarja Zorka Pelikana, ki je za prvi (in doslej edini) obisk izven Evrope izbral prav našo argentinsko skupnost.

Časovno je bil obisk kratek, komaj tri dni, a poln doživetij in pravih srečanj v polnem pomenu besede.

Gost je v spremstvu gospe Maje prišel na buenosairesko letališče Ezeiza v četrtek, 7. septembra in se že naslednji dan, petek 8. zvečer sestal s predstavniki povojne skupnosti organizirane v razširjenem Medorganizacijskem svetu. Ob prihodu v Slovensko hišo v Buenos Airesu si je v spremstvu vicedelegata slovenskih dušnih pastirjev prelata Jožeta Škerbca najprej ogledal hišne prostore. Nato je položil venec pred spomenik žrtvam vojne in revolucije. Sledilo je srečanje s predsedniki in odborniki vseh naših ustanov v prostorih prvega nadstropja. Gosta je pozdravil predsednik ZS Tone Mizerit (govor je bil objavljen). Pelikan je obrazložil svoje gledanje na izseljenski problem, razložil nekatere podrobnosti in težave, s katerimi se srečujejo na Uradu in obljubil izboljšanje povezav in tudi večje sodelovanje med uradno Slovenijo in izseljenci. Sledila je debata, kjer so prisotni stajali državni sekretarju razna vprašanja in prošnje ter zahteve. Srečanje je izvenelo nadvse pozitivno.

Naslednji dan je zjutraj Zorko Pelikan obiskal osnovnošolski tečaj v Slomškovem domu v Ramos Mejiji, kjer sta ga sprejela predsednik Doma Marjan J. Loboda in voditeljica šole Saša Zupan Omahna. Po skupnem sprejemu vseh otroh si je ogledal vsak razred posamezno in se potem ob prigrizku

razgovarjal z učiteljicami.

V opoldanskih urah se je državni sekretar udeležil radijskega programa Okenca v Slovenijo, kjer je imel tudi intervju z Mirkom Vasletom. Nato pa je popoldan pohitel na srednješolski tečaj ravnateljice Marka Bajuka, kjer ga je sprejela ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc in zbor profesorjev. Ogledal si je nekatere razrede, nato pa tudi na dvo-

rišču Slovenske hiše po zdravnih besedah ravnateljice nagovoril vse zbrane dijake.

Kot zadnjo aktivnost v soboto je odšel v Slovensko podporno društvo Triglav, kjer ga je sprejel predsednik Fernando Leskovec in skupina primorskih Slovencev.

V nedeljo se je z gospo udeležil slovenske maše v San Martinu, po kateri si je še ogledal Dom v spremstvu predsednika inž. Toneta Kastelica. Videl je tudi šolske prostore in se udeležil skupnega zajtrka.

Na kosilo je odšel v dom slovenske skupnosti v Bernalu, ki družijo predvsem prekmurske rojake, ki so prišli v Argentino pred drugo svetovno vojno. Društvu predseduje Juan Banko, ki je tudi gosta pozdravil in mu razložil delovanje ustanove.

Zadnje srečanje s slovensko skupnostjo je bilo v nedeljo, 10. v poznih popoldanskih urah, ko se je udeležil Mladinskega dne v Našem domu v San Justu. Tudi tam so ga navdušeno sprejeli. Predsednica Mici Malavašič Casullo ga je pozdravila v imenu krajevne skupnosti, nakar je prisostvoval nastopom mladine in končno tudi vidno ginjen nagovoril zbrane rojake.

Na obiskih sta ga spremljala veleposlanik RS v Buenos Airesu prof. dr. Janez Žgajnar in opoln. minister Tomaž Kunstelj.

V Slovenijo se je državni sekretar vrnil v ponedeljek 11. Gotovo je kljub kratkemu času precej dobro spoznal življenje in delovanje naše skupnosti. Saj je bilo prepoznavno, da je povsod stopal z odprtimi očmi, zlasti pa z odprtim srcem. Čprav je sam povedal (in mi tudi vemo), da čudežev ne bo mogel delati v tem kratkem času, si vendar obetamo, da bo nekaj stvari le mogel spremeniti in tudi v poznejšem delu na uradu pripomogel k boljšemu razmerju med Slovenijo in Slovenci po svetu.

e.t.

Pismo bralcev

Spoštovani g. glavni urednik!

Dovolite mi nekaj pripomb k vsebini zadnje številke Vašega tednika (21.9.2000).

1. **Pripomba k pismu** poslanca Schiffrerja se mi zdi popolnoma odveč in zgrešena. Časnikarji se navadno zagovarjajo, da si oni ne izmišljajo novic, ampak jih samo objavljajo. Tudi poslanec Schiffrer si ni izmislił trditve, da bo - po dosedanjih ugotovitvah vprašalnikov - na volitvah zmaga la združena levica. Ali je treba o tem molčati? Ali je treba zavajati ljudi z molkom? Saj v isti številki na 1. strani Vaš list sam poroča, da NSI pričakuje 'najmanj osem do 12-odstotno' podporo volilcev. Lahko bi se reklo tudi: samo 8 do 12, ker tudi v koalicijski s SDS po dosedanjih napovedih ne bo prišla do vsaj relativne večine. Kar bi torej pomenilo zmago levice, čeravno si je ne želimo in - bodimo odkriti! - pričakujemo čudeža. Ne nadaljujmo s stariimi napakami, kot je bila npr. tista, da je Koledar-Zbornik najprej postavil dr. Truhlarja med osebnosti, ki so ponos emigracije, potem pa je vse to preklical, ker da je Truhlar iztiril...

2. V *Financial Timesu* in *Delu* **neobjavljeno pismo dr. Ljuba Sirca** bi moralo tudi dr. Sirca prepričati, da ga njegovi britanski prijatelji spremljajo le v toliko, v kolikor njim prav hodi. Tim. evropska demokratska levica (socialisti vseh vrst, vključno komunisti) in desnica (liberalci, demokristjani) imata pač svoje gledanje (in zato tudi ogromno zgodovinsko krivdo), ne le na vse to, kar se je dogajalo v Srednji in Južni Ameriki (in se še), ampak tudi za to, kar se je zgodilo s Slovenijo in Slovenci predvsem od leta 1941 naprej. S tem je treba računati še dolga leta, če ne za vselej. Edino, kar osebno pričakujem, je to, da se bo laž, (ki se ni samo pripeljala kot klop, ampak je prešla večini v meso in kri),

časoma delno spremenila ali omilila. Vsekakor pa je pomembno, da dr. Sirc sedaj gleda nekoliko drugače na preteklost in vsaj vseh oseb na protikomunistični strani ne obsoja.

3. Dr. Sirc zavrača **Mencingerjevo trditev**, da je pri sedanji vladi v Sloveniji prišlo do menjav, ki bi jih lahko primerjali z letom 1945. Treba bi bilo pojasniti, da sedanja vlada ne pomeni vlade dr. Bajuka kot predsednika NSI, ampak še kot predstavnika SKD+SLS. Sprašujem se, če je imenovan Mencinger morebiti sedanji rektor UL, prof. dr. Jože Mencinger. Če bi bil on, potem bi mu dejal, da je ta vlada (verjetno politično neprimerno po načinu in času) storila tisto, kar bi bila morala napraviti prva Demosova vlada predsednika Peterleta, v kateri je bil Mencinger minister za gospodarstvo. Mencinger je sicer prepričan, da so ravnali prav, ko leta 1989-1990 niso vrgli vseh direktorjev raznih podjetij v državni ali socialistični posesti, (ker zame ni šlo za lastnino!). Toda če bi takratna vlada imela pogum pomesti s komunizmom in komunisti, kot so to storile druge države, ki so se rešile komunističnega jarma, bi bila danes Slovenija bolj demokrat-ska in manj odvisna od svojevrstne mafije, ki je prišla na oblast s tem, da je za 10 odstotkov vrednosti kupila zase podjetja, ki jih je prej 'samo' upravljala. Toda v svoji kratkovidnosti - morda zaradi zapeljive evforičnosti za časa osamosvajanja -, tedanja vlada ni razpoznala, da bi morala ravnati s komunizmom prav tako, kot so zavezniki leta 1945 z nacizmom. Zdaj je seveda prepozno. Zato si marsikateri nekdanji 'pomladnik' ne upa nič tvegati in si za preobstanek išče zaslombe pri levici. Malo tudi zato, ker sprta desnica ljudem v domovini ne pomeni skoraj nič.

Vljudno pozdravljam,

Jože Rant

Spomin na velikega pevca

S slavnostnim koncertom v ljubljanski operni hiši in odkritjem doprsnega kipa na Homcu pri Radomljah so se končale večmesečne slovesnosti ob 100-letnici rojstva velikega opernega pevca **Jožeta Gostiča**. Doprsni kip je pred Gostičevo hišo na Homcu odkril predsednik SAZU dr. France Bernik, sledil je koncert orkestra Opere in baleta SNG Ljubljana.

Akademik France Bernik je ob odkritju doprsnega kipa poudaril, da nobenemu slovenskemu opernemu pevcu ne gre tako nedeljeno in visoko priznanje kot prav Jožetu Gostiču. Že za življenja je dobival bleščeče pohvale, vendar je tudi zanj veljal stari pregovor, da „nihče ni prerok v svoji domovini“. Kariero je začel v Ljubljani, pravo potrditev svoje pevske izjemnosti pa dosegel šele v Zagrebu, od koder ga je pot vodila tudi v Evropo. Osrednja Gostičeva vrednost je njegov tenor. Preobrazba njegovega glasu ostaja tema muzikologije, ljudem pa, ohranjen na trajnih nosilcih zvoka, zbujajo začudenje in občudovanje.

Sto let od rojstva velikega umetnika, opernega pevca tenorista Jožeta Gostiča, je poteklo 5. marca. V Zagrebu so odkrili spominsko ploščo na hiši, kjer je Gostič dolga leta živel, v gledališču HNK pa je bila v tenoristov spomin slavnostna predstava opere Trubadur. Poleg tega je izšla dvojna zgoščenka s posnetki Gostičevih arij. Marca sta bila na Homcu tudi spominska maša in slavnostni koncert opernih arij. Aprila je izšla slovensko-hrvaška monografija o njem, junija pa je bil v ljubljanski operi v Gostičev spomin izveden še oratorijski koncert.

Jože Gostič se je rodil v Stari Loki in se nato preselil na Homec pri Ljubljani. V

ljubljanski Operi je pel od leta 1929 do leta 1937. Pravo potrditev svoje pevske izjemnosti je dosegel v Zagrebu, kjer je bil angažiran do leta 1963. V tem času je imel v Zagrebu domala tisoč nastopov. Gostič je gostoval na najbolj pomembnih evropskih opernih odrih - v Londonu, Pragi, Dresdnu, Berlinu, Hamburgu, Parizu, Barceloni, Milanu in drugod. Samo v Dunajski državni operi, katere član je bil v sezoni 1951/52, statistika beleži 260 Gostičevih nastopov. Umril je v Ljubljani konec leta 1963.

Zanimivo je, da je operna pevka našega rodu v Buenos Airesu Vera Golob Gostičeva sorodnica. Njena stara mati Roza je bila sestra pevca Jožeta Gostiča, njen stari oče pa brat Franje Golob Staretove. Izhaja torej iz glasbeno zelo nadarjenih družin.

SKUPNI ČASOPIS NA KOROŠKEM

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Bernard Sadovnik je v Celovcu opozoril na finačne težave, s katerimi se soočajo v NSKS. Svet je prevzel stare dolgove, v finančni krizi pa se je znašla tudi družba Radio Korotan. V primeru ukinitve radia io moral finančne obveznosti poravnati NSKS. S tem pa bodo ogrožena tudi delovna mesta vseh zaposlenih v NSKS, ukiniti pa bi morali tudi časopis Naš tednik.

Predstavniki NSKS so zato skupaj z Zvezo slovenskih organizacij sklenili, da bodo izdelali načrt skupne medijske družbe, tako da bi mogoče končno prišli do skupnega časopisa koroških Slovencev, kar bi bil po mnenju Sadovnika korak naprej.

Slovenija in šport

Pisali smo pred 50 leti...

Dve zlati medalji

Nad. s 1. str.

Osmi tekmovalni dan (23. septembra) je na prizorišču olimpijskih iger v Sydneyju zadonela slovenska himna, in to kar dvakrat. Najprej sta 28-letni Iztok Čop in 21-letni Luka Špik v veslanju v dvojnem dvojcu dosegla, da je pred skoraj 27.000 gledalci zaplapolala slovenska trobojnica. Kakšne tri ure pozneje je slovensko zmagoslavje dopolnil strelca Raymond Debevec in na svojih petih olimpijskih igrah dočkal tudi medaljo.

V doslej najpomembnejši tekmi karriere je slovenski dvojni dvojec še enkrat potrdil svojo vrhunskost. Pokazala sta najboljšo tekmo v življenju in na koncu nista potrebovala niti vse svoje moči, saj sta delo opravila prej in je bila znaga njuna že 500 metrov pred ciljem. Druga sta dospela Norvežana, v zadnjih dveh letih drugi najboljši čoln v tej konkurenci,

tretja pa sta bila Italijana.

Po 16. letih, kolikor je minilo od prvega olimpijskega nastopa strelca Rajmonda Debeveca, je eden najboljših strelcev na svetu vendarle dočkal olimpijsko medaljo. V Cecil Parku blizu Sydneyja je v trojnem položaju z malokalibrsko puško z novim olimpijskim rekordom 1275,1 (1177+98,1) kroga zanesljivo zmagal.

V strelskem maratonu, kot imenujejo tekmovalje v trojnem položaju, je bil Debevec že pred začetkom med favoriti, kar je upravičilo že v streljanju leže, ki ga je končal s 397 krogi. V najbolj zahtevnem položaju, streljanju stoje je zadel 388 krogov in takrat že prevzel vodstvo. Prednost pred nasledovalci mu je omogočala mirno nadaljevanje in v finalu, kjer se strelja le deset strelcev v stoječem položaju, je spet nastopil zanesljivo. S tretjim dosežkom v finalu je svojo prednost še povečal, tako da je imel na koncu pet krogov boljši dosežek od Finca Hirvija, ki se je prebil na drugo mesto.

delfin se je uvrstil na 23. mesto. - Strelca Debevec je v streljanju z malokalibrsko puško 60 strelcev s 593 krogi leže osvojil 19. mesto in ostal brez finala. - Tenis: Tina Križan in Katarina Srebotnik, sedmi nosilki med ženskimi dvojicami, sta v prvem krogu olimpijskega turnirja izgubili dvoboj z Rusinjama Jeleno Lihovčev in Anastasijo Miškino. - Jadranci so opravili s tretjo in četrto regato. Vasilij Žbogar, ki je v sredo v razredu laser startal odlično in bil po dveh regatah celo na 3. mestu, je pokvaril uvrstitev in nazadovao na 19. mesto. Tomaž Čopi in Mitja Margon pa sta v razredu 470 v tretji regati osvojila tretje, v drugi pa četrto mesto, kar ju skupno uvršča na deseto mesto. Tudi Janja Orel in Klara Maučec sta v ženski konkurenci v razredu 470 po dveh dneh na 18. mestu.

22. septembra: Atletika: Brigita Langerholc se je v teku na 800 metrov uvrstila v polfinale, medtem ko je Matija Šestak izpadel iz konkurence teka na 400 metrov. Anja Valant se je brez težav uvrstila v finale troskoka. Helena Javornik je izpadla v kvalifikacijah teka na 5000 metrov. - Slovenski rokometiški so z 28:31 izgubili s Španci. - Veslača Miha Pirih in Grega Sračnjek sta v malem finalu dvojcev brez krmarja osvojila peto mesto, kar pomeni končno 11. mesto. - S tekmovanji nadaljujejo tudi jadranci.

23. septembra: DVE ZLATI MEDALJI! (glej zgoraj) - Četverec brez krmarja v postavi Milan Janša, Jani Klemenčič, Rok Kolar in Matej Prelog je osvojil četrto mesto. - Atletinja Brigita Langerholc se je uvrstila v finale teka na 800 metrov. - Primož Kozmus je izpadel v kvalifikacijah v metu kladiva. - Jadravec v razredu laser Vasilij Žbogar v 5. in 6. regati ni imel prave sreče.

24. septembra: Slovenski rokometiški so v zadnjem krogu v predtekmovalni skupini B v odločilni tekmi za uvrstitev v četrtfinale dosegli zmago proti Tuniziji (22:20). - Skakalka v troskoku Anja Valant je olimpijski nastop končala na devetem mestu. - Oba slovenska olimpijska reprezentanta v gorskem kolesarstvu, Rok Drašler in Primož Štrancar, sta v krosu odstopila. - Jadravec v razredu 470, Tomaž Čopi in Mitja Margon, sta po sedmi in osmi regati skupno na 11. mestu, Janja Orel in Klara Maučec pa sta v tem razredu na 17. mestu. V sedmi regati sta slovenska jadralka dosegla 25. mesto, bolje pa jima je šlo v osmi regati, v kateri sta bila peta. Orlova in Maučecova pa sta zasedli 15. in 11. mesto.

ROMANJE CORDOBSKIH SLOVENCEV

Na pubudo slovenskega versko-prosvetnega krožka v Córdoba smo se kordobski Slovenci v velikem številu v nedeljo, 17. t. m. podali na božjo pot k Mariji v Alto Gracio. Pod vodstvom dr. Hanželiča in p. Jakoba smo si ogledali kapelico v votlini in se udeležili litanij in blagoslova.

Med obredom je prepeval kordobski slovenski pevski zbor, ki je s svojim zbranim petjem žel veliko hvale. P. Jakob je v svojem nagovoru orisal pomen Marijinega češčenja med Slovenci, nato je še dodal kratko zgodovino lurske kapelice v Alta Gracia.

VEČER BESEDE PA PESMI IN GLASBE

V soboto 23. t. m. nas je povabila Balantičeva družina, naj bi se skupaj spomnili nekaj literarnih obletnic.

Predsednik dr. Miro Kovačič (dr. Jože Krivec) je na kratko označil pred 150 leti rojenega Prešerna, enako starega Slomška, pred 50 leti umrlega Ketteja, pred 100 leti rojenega Detelo, pred 40 leti umrlega Medveda in pred 5 leti ubitega Velikonjo.

Predstavil je Kettejevega sošolca ravno.

Remca in Detelovega sina.

Teža recitacij je slonela na gdč. Mayerjevi, Kramarjevi in Kovačevi ter g. Rusu.

Enakovreden je bil g. Jerebič in najboljši g. Petrič (Jeločnik).

Gallusov oktet pod dr. Savellijevim vodstvom je bil kot vedno ubran. G. Soler je bil pravi mojster na klavirju.

Poleg odlomkov del gori omenjenih literatov so predstavili še pesmi Vladimira Kosa, Jožeta Cukaleta, prozo Mauserja in Beličiča ter Feryja Bükviča, ki je napisal v svojem romanu Brezdomci doslej največji tekst emigrantske literature.

Dobri dve uri je trajal spored, pa ni bil predolg.

M. M. (Marijan Marolt)

ERITREJA, AFRIKA

Ker sem se preselil na novo službeno mesto, Svobodne Slovenije že nekaj časa nisem dobil. Sedaj sem v Agordat. Na področju, ki je veliko kot pol Slovenije, sem edini zdravnik. Tod pa zelo razsaja malarija. Zato sem zelo zaposlen. Ob priliki se vam bom spet oglasil.

Dr. L. S.

Svobodna Slovenija, št. 39;
28. septembra 1950

Slovenija v Sydneyju 2000

18. septembra: Rajmund Debevec je z zračno puško zasedel 9. mesto in ni prišel v finalo. - Lokostrelca Koprivnikar je izgubil v prvem krogu. - Alenka Kejžar je dosegla v plavanju 200 m mešano slovenski rekord, a ni zadostovala za uvrstitev v finalo. - Rokomet: Slovenci izgubili s Švedi 30:32. - Kanuist S. Hočevar po dveh vožnjah zasedel 7. mesto.

19. septembra: Kajakaša Fedja Marušič in Dejan Kralj sta v kvalifikacijah zasedla deveto in deseto mesto ter se bosta v sredinem finalu potegovala za visoka mesta. Vsi trije slovenski čolni (dvojni dvojec, četverec brez krmarja in dvojec brez krmarja) so si priborili nastop v polfinalu. - Plavalec Peter Mankoč je v predtekmovalju na 100 metrov prosto postavil nov državni rekord, vendar se z 21. mestom ni uvrstil v polfinale. - Teniška igralka Tina Pisnik je že v prvem krogu priznala premoč Tajke Tamarine Tanasugarn in s tem končala nastop.

20. septembra: Kajakaša Dejan Kralj in Fedja Marušič sta v finalu slaloma dosegla 10. in 15. mesto. - Teniško igralko Katarino Srebotnik je v prvem krogu med posameznicami premagala slovaška tenisačica Karina Habsudova. - Jadranci: Imenitno se je v obeh uvodnih regatah odrezal Vasilij Žbogar v razredu laser, ki je v prvi regati zasedel 7. v drugi pa celo 6. mesto in je v skupnem seštevku uvrščen na tretje mesto. Slabše je šlo obema posadkama v razredu 470. Tomaž Čopi in Mitja Margon sta bila po prvih dveh regatah na 17. mestu, Janja Orel in Klara Maučec pa sta med ženskami na zadnjem, 19. mestu. - V 3. krogu je rokometna reprezentanca premagala Avstralijo s 33:20. - Plavalec Blaž Medvešek (2:01,67) in Peter Mankoč (2:03,45) tudi dosegla slovenska rekorda, a zasedla 18. mesto v 200 m mešano in 23. mesto v 200 m hrbtno.

21. septembra: V finalnih obračunih veslaških tekmovalj se bosta pomerila dva slovenska čolna: v dvojnem dvojcu in v četvercu brez krmarja. Grega Sračnjek in Miha Pirih v dvojcu brez krmarja pa sta se uvrstila v finale B za razvrstitev od 7. do 12. mesta. - Plavalec Peter Mankoč je na 50 metrov prosto časom 23,02 sekunde postavil nov državni rekord, kar je zadostovalo za skupno 25. mesto. V disciplini 100 m

Slovenija moja dežela

Triglavska severna stena

Triglav je za Slovence pravi mit in njegova stena simbol slovenskega plezalsstva. Po njej pelje več kot sto plezalskih smeri proti vrhu Triglava. Prvenstvene vzpone ocenjujemo kot dejanja nacionalnega ali krajevnega ponosa: npr. Slovenska smer, Nemška smer in druge - Gorenjska, Bohinjska, Ljubljanska, Tržaška, itd. (glej jugoslovansko in okupacijsko znamko severne triglavske stene).

Slovensko smer so prvi plezali trentarski lovci ob koncu 19. stoletja. Postala je klasična, čeprav sodi med najlažje v steni.

Nemška smer je bila preplezana leta 1909, vodi po najvišjem triglavskem steburu prav do vrha. Tedaj so tej zmagi pripisovali največji pomen v Alpah. Slovenski človek pa se je čutil prizadetega v ponosu, res pa

Osebne novice

Krsti: V cerkvi Marije Pomagaj so bili krščeni: **Tomaž Stanislav Jarc**, sin Franca in Marije Oberžan, botra sta bila Andrej Žakelj in Milena Potočar por. Skale; **dvojčka Julijan** (botra Gerardo in Karla Grossi) in **Lucija Grossi** (botra Karel Terzian in Magdalena Gričar), otroka Riharda in Rože Marije Gričar. Vse je krstil župnik Franc Cukjati.

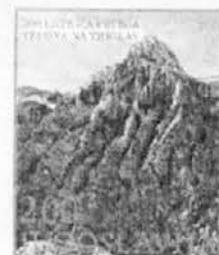
Čestitamo!

Poroka: V soboto, 23. septembra, sta se poročila v stolni cerkvi v Moronu **Gabriel Oblak** in **Lorena Klemenčič**. Za priči sta bila njuna očeta Ciril Oblak in Janko Klemenčič. Poročil ju je dr. Lojze Kukoviča.

Čestitamo!

Smrti: Umrli je v Mendozi **Janez Trieler** (88), v Tabladi pa **Ana Benca roj. Žagar** (85).

Naj počivata v miru!

je, da slovenski alpinisti tedaj še niso bili zmožni takega podviga. Toda ta vzpon je bil tudi ocenjen kot povezan s politično in nemško nacionalno vsebino in je mnogo pripomogel k razvoju našega plezalsstva.

Poleg teh dveh so še druge, lažje in težje. Bavarska smer je ena najlepših v steni, (delo bavarske plezalske šole leta 1926).

Skalška smer v centralnem steburu je bila vedno v središču občudovanja in strahu. Naša slavna „zlata naveza“ Joža Čop, Miha Potočnik in Stane Tomineš so jo prvi preplezali leta 1928 (Gorenjska smer) in leto pozneje Skalška smer.

Najbolj veličastni in tudi najzahtevnejši je Čopov steber (preplezan 1945), ki je poimenovan po našem najboljšem plezalcu (glej slovensko znamko ob 100-letnici njegovega rojstva).

V Triglavski steni se je ubil slovenski filozof, plezalec, politik Klemen Jug.

Naj še omenimo, da je leta 1985 preplezal svojo 30. prvenstveno smer v triglavski steni Franček Knez, ki nas je že večkrat obiskal v Argentini oz. Patagoniji.

Mali oglasi

TURIZEM

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arq. Carlos E. Kostka. Vivienda y comercio. Asesoramiento técnico en Capital y Provincia. Sarandí 148 Capital; Tel.Fax 4 224-3968.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 4613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2482, 1° of. 1, San Justo. Tel. 4441-4924.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bmč. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmč. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA — PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

Cena največ štirih vrstic \$ 4.- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 števil — \$ 12.-

Obvestila

SOBOTA, 30. septembra:

Pri SKA predavanje dr. Alfredo Sáenz SJ „El hombre moderno“ ob 20. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 1. oktobra:

Prvo obhajilo v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.

Obletnica pri Svetogorski Mariji.

SREDA, 4. oktobra:

Redni sestanek ZSMŽ s predavanjem.

SOBOTA, 7. oktobra:

Tombole v Slovenskem domu v San Martinu.

NEDELJA, 8. oktobra:

Obletnica Našega doma v San Justo.

SOBOTA, 28. oktobra

Praznovanje 40. letnice Srednješolskega tečaja

DOBRODELNI DAROVI

V sklad Zveze slovenskih mater in žena je Kreditna zadruga Sloga darovala \$ 1.000.-

V sklad ZMŽ Slomškovega doma je darovala N.N. \$ 200.-

Zavetišče Rožmanov dom je v svoj sklad prejelo sledeče darove: cerkvena nabirka iz San Martina \$ 167,25; prelat Jože Guštin \$ 50.-; Bidovec Franc \$ 100.-; Kreditna zadruga Sloga \$ 1.000.-; N.N. n/ cvetja na grob Janka Lesarja 200.- USA dolarjev; nabirka v Slomškovem domu \$ 263.-
Pravsem iskren Bog plačaj!

44. OBLETNICA NAŠEGA DOMA

v nedeljo 8. oktobra 2000

8,00 slovesna sv. maša

9,30 dviganje zastav in akademija

13,00 kosilo

17,30 začetek kulturnega programa

- pozdrav predsednice Mici Malavašič-Cassullo
- slavnostni govor Marjan Loboda
- odrska predstava

PRIČARANI ŽENIN

Komedija v treh dejanjih

Spisal VLADONOV

V REŽIJI BLAŽA MIKLIČA

- družabna prireditev ob spremljavi Showmana "ALBERTO DAISEN"

Vstopnice za kosilo in odrsko predstavo v predprodaji. Prijave na telefon 4441-5528 in 4652-0342

Slovenska kulturna akcija

vabi na predavanje, ki ga bo imel znani pisatelj, teolog in sociolog

prof. dr. Alfredo Sáenz SJ

„El hombre moderno“

v soboto, 30. septembra 2000, ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše, R. Falcón 4158

DA SPOZNAMO PREDAVATELJA

Jezuit pater Alfredo Saenz se je rodil leta 1932 v Buenos Airesu. Pri 17 letih je vstopil v jezuitski red, po več letih študija je bil posvečen v duhovnika leta 1962. Svoj študij je nadaljeval v Rimu, kjer je tudi dosegel doktorat v teologiji. Po povratku v Argentino je nastopil kot profesor jezuitske

fakultete v San Miguelu, kjer še vedno poučuje. Več kot deset let se je tudi posvečal poučevanju in pripravi semenščnikov v bogoslovju nadškofije Paraná. Napisal je nad sto člankov in več kot 35 knjig velike teološke in kulturne vrednosti. Je zelo iskran predavatelj in voditelj duhovnih vaj.

RAST XXIX

Nad. s 3. str.

vladni palači. Kljub veliki prezaposlenosti si je naš argentinski rojak ob krmilu slovenske države našel čas in nam posvetil tople četrt ure. Končno pa poseben sprejem pri zunanjem ministru Lojzetu Peterletu. To je že „klasično“ srečanje, ki se je letos razvijalo v vili pod Rožnikom. Zgradba je posvečena le za sprejeme odličnih gostov. To je nov dokaz, kako visoko profesor Peterle cenil argentinske Slovence in kako nas ima rad.

Pri vseh sprejemih so naši mladi recitali Papeževo „Domovina“ in zapeli „Slovenija, v mojem si srcu kot nagelj rdeč“, pesem ki je postala absolutna uspešnica povsod, kjer smo se pokazali. V vili Podrožnik pa smo nastopili še z dvema argentinskima folklorinima plesoma, kar je potem predvajala tudi nacionalna televizija.

Ne moremo zaključiti tega dela opisa, ne da bi omenili še dvojce srečanj: prvo, ko se na nedeljo zbrali v Šentjakobu vsi

člani skupine in njihove krušne družine. Bilo je res prijazno, prijetno in uspešno, predvsem če upoštevamo nogometno tekmo med „Slovenijo“ in „Argentino“, kjer je naša ekipa (vključeno oba spremljevalca) premagala domače s 3:2.

Drugo pa je srečanje z ostalimi udeleženci poletne šole. Čeprav smo se vedno držali skupaj, smo bili zelo odprti. Radi smo sprejeli vsakogar, ki se je hotel pridružiti našemu petju in tudi posredovali naše pesmarice za boljše sodelovanje. V ta del spada „srečanje“ s skupino iz Kanade, kar je tudi že „klasika“ vsakoletnih RASTI. S Kanadčani nas družijo slična usoda izseljenjskih skupnosti in posebna simpatija. Vendar se je ta simpatija letos razbohotila šele v zaključnem dvodnevem potovanju v Prekmurje, ki bo prišlo na vrsto prihodnji teden. (Dalje prihodnjič)

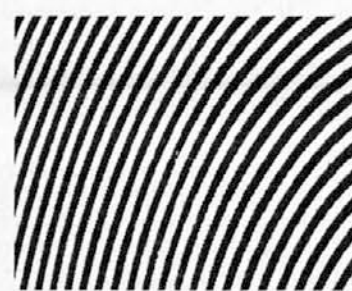
ELEKTRONSKA POŠTA IN DRUGA SPOROČILA

Prosimo vse naročnike, bralce in dopisnike, ki so nam od 1. do 22. septembra poslali kako pismo po elektronski pošti, da pošiljko ponovijo. Zaradi okvari na našem računalniškem sistemu smo namreč izgubili vse gradivo, ki je bilo v tem obdobju sprejeto ali vnese no v naš računalnik. Prosimo razumevanja in se zahvaljujemo.

Uredništvo Svobodne Slovenije
Uprava Zedinjene Slovenije

ODLOČITVE VAS BODO OSREČILE...

NAJBOLJŠE, DRŽNE

Da, med odličnimi odločitvami je varčevanje. Zreli ljudje varčujejo. Z majhnimi zneski boste dosegli velik uspeh.

V Slogi vam dajemo priložnost varne in donosne naložbe.

Bme. Mitre 97 - Ramos Mejía
Telefon za vas: 4656-6565
od ponedeljka do petka
od 10. do 19. ure.

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

...NE SAMO TO.
KAR VIDITE...

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Proprietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-11) 4636-0841
Telefax: (54-11) 4636-2421
e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke na ime "Eslovenia Libre"

Oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

26. septembra 2000

1 dolar	237,29 SIT tolarjev
1 marka	106,61 SIT tolarjev
100 lir	10,37 SIT tolarjev

24. obletnica pri Svetogorski Kraljici

-Jose P. Varela 5272 - Buenos Aires-

bo v nedeljo, 1. oktobra, ob 16.30:

- pete litanije Matere božje in blagoslov,
- slovesna sveta maša in maziljenje,
- družabno srečanje v dvorani.

Toplo vabljeni vsi rojaki, posebno še s Primorske!